

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas Atzinums par tematu "Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par atkritumiem"

COM(2005) 667 galīgā redakcija — 2005/0281 (COD)

(2006/C 309/12)

Padome saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 175. pantu 2006. gada 24. februārī nolēma konsultēties ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju par augstāk minēto tematu.

Par Komitejas dokumenta sagatavošanu atbildīgā Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētā nodaļa savu atzinumu pieņēma 2006. gada 24. maijā. Ziņotājs — BUFFETAUT kgs.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 428. plenārajā sesijā, kas notika 2006. gada 5. un 6. jūlijā (5. jūlija sēdē), ar 114 balsīm par un 4 atturoties, pieņēma šo atzinumu.

1. Secinājumi

1.1 EESK atbalsta Komisijas vēlmi modernizēt, vienkāršot un pielāgot tiesību aktus, kas attiecas uz atkritumiem. Komiteja īpaši atzinīgi vērtē stratēģijas par atkritumu rašanās novēršanu un pārstrādi pasākumus un saturu. Lai novērstu atkritumu tirgus nesaskaņotību vides, veselības aizsardzības un konkurences jomā, ir jāatbalsta centieni panākt tiesību aktu vispārīgu un vienlīdzīgu piemērošanu. Lai izvairītos no pārsūdzēšanas un tiesu procedūras, Komiteja uzsver, ka skaidrām un precīzām definīcijām un pielikumiem ir būtiska nozīme. Tomēr tā izsaka nožēlu par dokumenta mērķtiecības trūkumu saistībā ar atkritumu rašanos. Komiteja uzsver, ka jebkuru ilgtspējīgas attīstības centienu pamatā ir efektīva atkritumu rašanās novēršanas un savākšanas politika, ko nosaka izejvielu samazināšanās un sadārdzināšanās, un ierosina attīstīt tādas ES līmeņa instrumentus, kas ļautu sasniegt izvirzītos mērķus tiklab kvalitatīvā, kā arī kvantitatīvā aspektā. No šī viedokļa dokumentā vērojami patiesi trūkumi. Turklāt Komisija uzskata, ka, atvieglējot procedūras, lai iegūtu tiesības izmantot apstrādes iekārtas, tiktu veicināta atkritumu pārstrāde. Šāda pieeja ir aplama, kā rezultātā tiks izraisīta negatīva ietekme uz vidi un apdraudēta veselība. Turklāt tas neatbilst Orhūsas konvencijas principiem par sabiedrības informēšanu par atkritumiem. Tiesību pamatā ir ar vides aizsardzību saistīti tehniski elementi; tās ir publiskās tiesības, kuras papildina pasākumi saistībā ar informēšanas un kontroles pienākumu. Tas nebūt nav uzskatāms par šķērslī atkritumu apstrādes attīstībai, bet tieši pretēji — tādā veidā tiek sniegtas nepieciešamās garantijas, kontrolējot, ka tiek ievērotas tiesības un ka pārvaldes iestādes izmanto labākās tām pieejamās tehnikas.

1.2 Komiteja uzskata par būtisku arī aprites cikla jēdziena ieviešanu atkritumu politikā, kā arī jaunu pieeju atkritumu poligonu samazināšanā, komposta un enerģijas savākšanā, videi nekaitīgā atkritumu pārstrādē un atkritumu rašanās novēršanā.

1.3 Sakarā ar priekšlikumu direktīvai EESK uzskata, ka pārāk stingri apliecinātie subsidiaritātes centieni var nonākt pretrunā ar vēlmi vispārīgi un harmoniski piemērot tiesību aktus Eiropas Savienības mērogā.

1.4 Komiteja uzstāj, lai bīstamo atkritumu direktīvas apvienošanas/atcelšanas rezultātā netiktu vājināta kontrole un sabied-

rības veselības aizsardzība un uzskata, ka pašreizējā dokumenta redakcija nepiedāvā pietiekamas garantijas. Vismaz būtu jāprecizē, ka attiecībā uz šāda veida atkritumiem nav pieļaujami bīstamo atkritumu maisījumi un atkāpes no noteikumiem. Atkritumu transportēšanas un apstrādes jomā īpašo drošības pasākumu un saistību pamatā ir iedalījums "bīstami" vai "nebīstami" atkritumi. Jebkura pārmērīga vienkāršošana nevar tikt uzskatīta par uzlabojumu vides aizsardzības jomā.

1.5 Komiteja uzsver, ka ir jāveicina tāda atkritumu pārstrāde, kas nerada apkārtējai videi negatīvas sekas un sekmē materiālu efektīvu reģenerāciju.

1.6 Komiteja izsaka patiesas šaubas par komitoloģijas procedūras atbilstību virknes tādu īpašu kritēriju noteikšanā, kas definē to, kurā brīdī atkritumi vairs netiek uzskatīti par atkritumiem.

1.7 Komiteja uzskata, ka vairākas definīcijas ir neskaidras (proti, tās, kas attiecas uz atkritumu radītājiem un reģenerāciju). Lai panāktu vienlīdzīgu direktīvas par atkritumu sadedzināšanu piemērošanu attiecībā uz visiem tiem atkritumiem, kuriem nepieciešama termiska apstrāde, izmantojot sadedzināšanu vai līdzsadedzināšanu, būtu jādefinē, pirmkārt, "vielu savākšana", kuras rezultātā notiek "vielu pārstrāde" (definīcijā paredzot iespēju, ka atsevišķas atkritumu plūsmas netiek definētas kā atkritumi) un, otrkārt, enerģijas reģenerācija (definīcijā neparedzot iepriekš minēto iespēju). Attiecībā uz atkritumu sadedzināšanu ir vēlams sekmēt augstu enerģijas reģenerācijas līmeni, lai šo procesu varētu saukt par "reģenerāciju", bet pārsteidzoši ir tas, ka šis nosacījums attiecas tikai uz sadedzināšanu un nevis arī uz citiem enerģijas reģenerācijas veidiem. Šajā gadījumā atkritumu sadedzināšana ir uzskatāma par reģenerāciju tikai tad, kad sadedzināšanu raksturo augsta enerģētiskā efektivitāte.

1.8 Komiteja izsaka patiesu nožēlu, ka nekas netiek ierosināts attiecībā uz kopīgiem finanšu instrumentiem Eiropas Savienības mērogā.

1.9 Komiteja izsaka nožēlu arī par to, ka tekstā nav minēts nevienš noteikums attiecībā uz darba apstākļiem un šajā sektorā strādājošo veselības aizsardzību.

2. Ievads

2.1 Atkritumu politika ir viena no vecākajām Eiropas Savienības vides politikām, jo tās pašreizējā Pamatdirektīva tika pieņemta 1975. gadā. Taču trīsdesmit gadu laikā vispārējie ekonomiskie un sociālie apstākļi, darbības, tehnoloģijas, valstu un vietējās politikas, kā arī kolektīvā apziņa atkritumu jautājumā ir būtiski attīstījušies. Kopš 1975. gada nepārtrauktais ES tiesību aktu par atkritumiem izstrādes process ir paātrinājies deviņdesmitajos gados ar 1991. gadā veiktajām izmaiņām Pamatdirektīvā, kam sekoja virkne direktīvu par atsevišķu atkritumu plūsmu apstrādes un apsaimniekošanas kārtību.

2.2 Spēkā esošie tiesību akti ir izgājuši laika pārbaudi; atklājās trūkumi un neprecizitātes, strīdos un tiesu praksē noskaidrojās interpretācijas grūtības un tiesību aktu sarežģītība, kas daļēji izskaidrojama ar tiesību aktu sadalījumu vairākos dokumentos, kas savstarpēji pārklājas.

2.3 Tai pat laikā attīstījās reāla atkritumu ekonomika. Atkritumu apsaimniekošana un pārstrāde izveidojās par pilnvērtīgām ekonomikas nozarēm ar strauju izaugsmi un 100 miljardu *euro* kopējo apgrozījumu 25 valstu ES.

2.4 Visbeidzot, Eiropas Savienība ir paplašinājusies un paplašināsies arī turpmāk. Taču jaunajās dalībvalstīs situācija šajā nozarē ir pietiekami problemātiska, īpaši attiecībā uz atkritumu daudzumu poligonos. Tādēļ likumsakarīga ir Eiropas Komisijas vēlme risināt atkritumu problēmu ar jaunu pieeju, saglabājot pastāvošo tiesību aktu saturu, bet kardināli mainot to struktūru.

2.5 Šajā nolūkā Komisija nesēn publicēja paziņojumu par tematisku stratēģiju attiecībā uz atkritumu rašanās novēršanu un pārstrādi⁽¹⁾, kas nosaka Komisijas politiskās pamatnostādnes un vispārīgu pieeju, un ierosināja jaunas direktīvas par atkritumiem⁽²⁾ izstrādi, kas atspoguļo minētās pamatnostādnes un pieejas konkrētos tiesību aktos.

3. Atjaunota politika

3.1 Komisijas pārdomas attiecībā uz tematisko stratēģiju pamatojas uz faktu, ka pēdējo trīsdesmit gadu laikā atkritumu jomā veikti būtiski pasākumi, bet, neskatoties uz to, atkritumu apjoms turpina augt, pārstrādes un reģenerācijas līmenis ir nepietiekams, un atbilstošā tirgus attīstība kavējas. Ne tikai īpai atkritumiem veltītiem dokumentiem, bet arī IPPC (*Integrated Pollution Prevention and Control*) direktīvām ir bijusi pozitīva nozīme.

3.2 Turklāt atkritumu apstrāde zināmā mērā rada arī vides problēmas, kā arī izmaksas ekonomikā.

⁽¹⁾ COM(2005) 666 galīgā redakcija

⁽²⁾ COM(2005) 667 galīgā redakcija

3.3 Visbeidzot, ES tiesību akti ir neprecīzi attiecībā uz dažiem punktiem, kā rezultātā rodas strīdi un atšķirības to piemērošanā vienā vai otrā valstī.

3.4 Kā pašreiz tiek apstrādāti sadzīves atkritumi? Labākie statistikas rādītāji attiecas uz sadzīves atkritumiem (14 % no visiem atkritumiem), no kuriem 49 % nonāk atkritumu poligonos, 18 % tiek sadedzināti un 33 % pārstrādāti un pārvērsti kompostā. Dažādās dalībvalstīs situācija krasi atšķiras — dažās dalībvalstīs 90 % atkritumu nonāk poligonos, citās — tikai 10 %. Līdzīgas atšķirības novērojamas arī citās atkritumu kategorijās.

3.5 Kopumā, neskatoties uz zināmu progresu, Eiropas Savienībā ir izveidojusies situācija, kad kopējais atkritumu apjoms pieaug un, neskatoties uz pārstrādes un dedzināšanas palielināšanos, poligonos nonākušo atkritumu kopējais apjoms tomēr nesamazinās vai tikai nedaudz samazinās. Attiecībā uz atkritumu rašanās novēršanu var uzskatīt, ka īstenotās politikas nav devušas būtisku rezultātu.

3.6 Tādēļ ir skaidrs, ka pašreiz īstenojamo ES politiku mērķi paliek nemainīgi — samazināt atkritumus, veicināt to atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju ar mērķi mazināt to nelabvēlīgo ietekmi uz vidi un sekmēt resursu labāku izmantošanu —, bet ir jāpanāk lielāka procedūru efektivitāte.

3.7 Šajā nolūkā Komisija ierosina pasākumus, kas vienlaikus pamatotos uz tiesību aktu metodi, pārdomām un koncepciju par atkritumu politikas būtību, informācijas uzlabošanu un kopīgu standartu noteikšanu. Komisija iesaka stratēģijā par atkritumu rašanās novēršanu un pārstrādi:

- virzīties uz sabiedrību, kas pārstrādā atkritumus, pēc iespējas izvairās no atkritumu radīšanas un pilnībā izmanto no atkritumiem iegūtos materiālos un enerģijas resursus;
- uzstāt uz visaptverošu tiesību aktu piemērošanu, lai novērstu to atšķirīgu interpretāciju un piemērošanu, un nodrošinātu pastāvošajos tiesību aktos ietverto mērķu savlaicīgu sasniegšanu visās dalībvalstīs;
- vienkāršot un modernizēt spēkā esošos tiesību aktus;
- ieviest atkritumu politikā aprites cikla jēdzienu, tādējādi ņemot vērā tā potenciālo nozīmi resursu izmantošanas negatīvo seku mazināšanā uz apkārtējo vidi;
- īstenot tālejošu un rezultatīvu atkritumu rašanās novēršanas politiku;
- uzlabot informāciju un zināšanu izplatīšanu par atkritumu samazināšanu;
- izstrādāt kopīgus ES atkritumu pārstrādes tirgus pamatstandartus;
- izvērst atkritumu pārstrādes politiku.

3.8 Ar izmaiņām tiesību aktos un atkritumu politikas koncepcijā Komisija paredz poligonos nonākušo atkritumu apjoma samazināšanos, labāku no atkritumiem iegūta komposta un enerģijas reģenerāciju, pārstrādes uzlabošanu kā kvalitatīvā, tā kvantitatīvā nozīmē. Tādējādi paredz uzlabot atkritumu reģenerāciju un līdz ar to tā saucamās "atkritumu hierarhijas" virzību augšup, kā arī palielināt atkritumu politikas ieguldījumu labākai resursu izmantošanai.

Kurš no tematiskās stratēģijas noteiktajiem mērķiem pirmais atspoguļosies tiesību aktos?

4. Priekšlikums direktīvai par atkritumiem: pārskatīšana, bet ne nomaiņa

4.1 Priekšlikuma pirmajā pantā nosaukti Komisijas mērķi. Tie ir divkārši un savstarpēji saistīti:

- pirmkārt, "paredzēt pasākumus, kas mazinātu vispārējo ietekmi uz vidi, ko rada resursu izmantošana atkritumu rašanās un apsaimniekošanas procesā";
- otrkārt, ar to pašu mērķi noteikt katrai dalībvalstij prioritāru uzdevumu novērst vai mazināt atkritumu rašanos un to kaitīgumu, un kā nākošo soli veikt pasākumus atkritumu reģenerācijas nodrošināšanai ar "atkārtotas izmantošanas, pārstrādes vai citām reģenerācijas darbībām".

4.2 Komisija uzskata, ka šī mērķa sasniegšanai pastāvošie tiesību akti nav būtiski jāmaina, bet jāievieš tajos izmaiņas, kas uzlabotu esošo tiesisko regulējumu un novērstu nepilnības. Priekšlikums direktīvai ir tikai viens no stratēģijas īstenošanas aspektiem, un tam sekos vēl citi uz stratēģiju pamatoti priekšlikumi. ES atkritumu politikai noteikti jābalstās uz subsidiaritāti. Lai gūtu rezultātu, ir jāuzsāk virkne pasākumu, sākot ar Eiropas Savienības līmeni un beidzot ar vietējo līmeni, kurā no praktiskā viedokļa daudz kas jau padarīts. Komisija uzskata, ka subsidiaritātes principa ievērošana nekādā gadījumā nemazina tālejošo mērķi vides jomā.

4.3 Tādēļ priekšlikums uzskatāms par Direktīvas 75/442/EEK pārskatīšanu. Tā apvieno Direktīvu par bīstamajiem atkritumiem 91/689/EEK ar Pamatdirektīvu, to atceļot. Priekšlikums atceļ arī Direktīvu par atkritumeļļām 75/439/EEK, iekļaujot Pamatdirektīvā īpašu noteikumu par to savākšanu.

4.4 Izmaiņas galvenokārt attiecas uz:

- vides mērķa izvirzīšanu;
- reģenerācijas un apglabāšanas jēdzienu precizēšanu;
- bīstamo atkritumu sajaukšanas nosacījumu precizēšanu;
- procedūras ieviešanu, kas precizētu, kad atsevišķu atkritumu plūsmu atkritumi vairs nav uzskatāmi par atkritumiem;

— obligāto standartu vai procedūras ieviešanu nolūkā izstrādāt obligātos standartus vairākām atkritumu apsaimniekošanas darbībām;

— pienākumu izstrādāt valstu programmas atkritumu rašanās novēršanai.

4.5 Tādēļ jānoskaidro, vai priekšlikumi izmaiņām tiesību aktos sekmēs stratēģijas izvirzīto vispārīgo mērķu sasniegšanu un novērsīs pastāvošos trūkumus un neprecizitātes.

5. Vispārīgas piezīmes attiecībā uz priekšlikumu direktīvai par atkritumiem

5.1 Jaunajam, ilgi gaidītajam priekšlikumam pēc visu ieinteresēto pušu — dalībvalstu, NVO, iedzīvotāju un speciālistu — domām ir jāklūst par ES vides politikas pamatu atkritumu apsaimniekošanas jomā. EESK ir dots uzdevums to analizēt tieši šajā aspektā. Jaunā dokumenta uzdevums ir uzlabot pastāvošo situāciju, ņemot vērā pieredzi, kas uzkrāta kopš 1991. gada, iepriekšējā teksta nepilnības un jaunas Eiropas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pieņemšanu atkritumu apsaimniekošanas, savākšanas, pārstrādes un reģenerācijas jomā apstākļos, kad samazinās izejvielu un enerģētisko resursu apjoms.

5.2 Bieži vien tika pārņemta pastāvošo tiesību aktu neprecizitāte un neskaidrība (sevišķi attiecībā uz pielikumiem un definīcijām). Tāpat tika izteikta nožēla par direktīvu un regulu harmoniskas īstenošanas trūkumu Savienībā, un atšķirīgām dalībvalstu pieejām. Regulas par atkritumu pārrobežu pārvadājumiem pārskatīšana nesēn cēla gaismā šīs situācijas izraisītās problēmas.

5.3 Kādus secinājumus un analīzi EESK izdara no priekšlikuma Pamatdirektīvai? Pamatots ir jautājums, vai Komisijas plāni neatpaliek no 2003. gada paziņojuma "Virzība uz tematisku stratēģiju par atkritumu rašanās novēršanu un pārstrādi" ⁽³⁾. Izvēlēta pieeja subsidiaritātes jomā liekas nedaudz ierobežota un var radīt atšķirības tiesību aktu piemērošanā. Tāpat nav pieminētas darbības, ko šajā jomā varētu veikt ieinteresētie ekonomiskie un sociālie partneri.

5.4 Par tiesību aktu vienkāršošanu

5.4.1 Tiek piedāvāts apvienot Direktīvu par bīstamajiem atkritumiem ar Pamatdirektīvu. Šajā sakarā ir jāpārlicinās, ka bīstamo atkritumu kontrole būs stingrāka nekā citu atkritumu kontrole, īpaši tad, kad visām tirgū nonākušajām vielām būs jāpiemēro arī REACH tiesību akti ķīmikāliju lietās. Direktīva par atkritumeļļām tiek atcelta, jo tās rezultāti vides jomā attiecībā uz šo eļļu pārstrādi izpalika. Savukārt noteikumi par to savākšanu paliek spēkā.

⁽³⁾ COM(2003) 301 galīgā redakcija

5.4.2 Jāatzīmē, ka Komisija pēc bīstamības kritēriju noteikšanas vēl aizvien nav izstrādājusi nepieciešamos papilddokumentus: standartizētus testus un koncentrācijas līmeņus skaidrai atkritumu saraksta sastādīšanai.

5.4.3 Tekstā ierosinātie priekšlikumi par atbrīvojumiem reģenerācijas procesā liekas neapdomāti un atsevišķos sektoros tie būtu jāpārskata. Ikviens atceras starpgadījumus, kas radās no bīstamo atkritumu un dzīvnieku barībai paredzēto dabīgo vielu sajaukšanas; ja netiks veikta šo atkritumu pareizai apsaimniekošanai nepieciešamā izsekojamība un pārbaudes, tie var atkārtoties. Visbeidzot, Komisijai jānosaka, vai priekšlikumi par atbrīvojumiem (2. apakšnodala — Atbrīvojumi) nav pretrunā ar Orhūsas konvenciju par sabiedrības informēšanu un tās līdzdalību atkritumu apsaimniekošanā.

6. Īpašas piezīmes

6.1 Labākas definīcijas

6.1.1 Spēkā esošajā direktīvā vairāki punkti bija nepietiekami precīzi definēti. Par to nepārprotami liecina Eiropas Kopienu Tiesā iesniegto prasību skaits. Vai no šī viedokļa jaunais teksts ir labāks? Dažos gadījumos to var apšaubīt.

6.1.2 Atkritumu radītāja definīcija, kas pārņemta no iepriekšējā teksta ⁽⁴⁾, ir jāmaina. Ir diezgan grūti pieņemt, ka atkritumu pārstrādātājs no jauna kļūst par "atkrituma radītāju". Viņš ir vienkārši atkritumu "pārstrādātājs" un tādējādi iekļaujas izsekojamības ķēdē. Pretējā gadījumā rodas atkritumu "deklasēšanas" un atkritumu radītāja atbildības vājināšanas risks. Turklāt būtu vismaz jāpiemin atkritumu radītāja pastiprināta atbildība (par tirgū nonākušajiem produktiem).

6.1.3 Regulā par atkritumu pārrobežu pārvadājumiem ⁽⁵⁾, kuras mērķis ir saglabāt eksportu, Komisija lika uzsvērt uz "pagaidu pasākumiem", "dīleriem un brokeriem", kuri nav definēti.

6.1.4 Atkritumu pārstrāde ir definēta, bet to savākšana reģenerācijas nozīmē ir definēta neskaidri. Būtu jādefinē savākšanas "viela", kuras rezultātā rodas "pārstrādes viela", kā arī enerģijas reģenerācija. Pirmajā gadījumā pārstrādes cikla noslēgumā atkritums kā tāds nerodas, bet šo principu nevar pielietot enerģijas reģenerācijas gadījumā. Vides aizsardzības jomā atkritumu enerģētisko reģenerāciju regulē Direktīva par atkritumu sadzīvināšanu. Ja atkritumi vairs netiek uzskatīti par atkritumiem, uz tiem vairs neattieksies vides aizsardzības noteikumi.

⁽⁴⁾ Padomes Direktīva 91/156/EEK (18.03.1991), ar ko groza Padomes Direktīvu 75/442/EEK par atkritumiem.

⁽⁵⁾ Padomes Regula (EEK) Nr. 259/93 (01.02.1993) par atkritumu pārvadājumu uzraudzību un kontroli Eiropas Kopienā, atkritumu ieviešanu tajā un izvešanu no tās.

6.2 Temats

6.2.1 Direktīvas pamattēma ir un paliek vides un veselības aizsardzība

6.2.2 Komisijai kopumā ir tendence pievērst lielu uzmanību tirgus atvēršanai, kas ir tikai viens no atkritumu politikas aspektiem.

6.2.3 EESK uzskata, ka ir jāprecizē debates, kuru mērķis ir noskaidrot standartus, ar kuriem tirgus mehānismi ļautu atkritumu apsaimniekošanu virzīt uz vides uzlabošanu, izstrādājot ekoloģiskās efektivitātes un kontroles kritērijus ražošanas un pakalpojumu darbībām. Atkritumu apsaimniekošana ir regulēta un reglamentēta tirgus, kura galvenie mērķi ir vides un veselības aizsardzība, resursu saglabāšana, ņemot vērā ekonomisko, sociālo un vides ietekmi. Vides aizsardzība ir būtisks elements, kas veicina darbavietu radīšanu un konkurētspēju, radot inovāciju un jaunu tirgu iespējas. Jānoskaidro, vai subsidiaritāte ir labākā pieeja. Bez tam jāatzīst, ka pati Komisija savā paziņojumā par tematisko stratēģiju pieļauj, ka atsevišķi pārstrādes pasākumi var negatīvi ietekmēt vidi, bet, neskatoties uz to, Komisija tomēr ierosina dalībvalstīm reģenerēt visus atkritumus. Tādēļ ir jāprecizē, ka nepieciešams veicināt videi **nekaitīgu** pārstrādes tirgu ar Eiropas līmenī izstrādātām kopīgām prasībām.

6.2.4 Tāpat kā iepriekšējā tekstā Komisija "aizmirst" iekļaut "hierarhiju" to, ka pareizi veikta apglabāšana var labvēlīgi ietekmēt vidi, pat saglabājot darbības noteikumus šī mērķa īstenošanai. No tā izriet, ka jaunajā tekstā šis punkts ir neskaidrāks kā iepriekšējā.

6.2.4.1 Visu atkritumu plūsmu efektīvas un atbilstīgas apsaimniekošanas pamatā ir jābūt Pamatdirektīvai. Tās īstenošana, kā arī pārstrādes stratēģiju veicinošie līdzekļi vēl ir jāprecizē.

6.2.5 Lai atbalstītu un veicinātu atkritumu efektīvu apsaimniekošanu, pārstrādi un reģenerāciju, Komisija ierosināja pārdomas par finanšu instrumentu ieviešanu. Tādu instrumentu, ja vien tie ir saskaņoti, ieviešana Eiropas līmenī būtu jāatbalsta. Bet nekas tāds netiek ierosināts, jo Padomē nav vienprātības par šo priekšlikumu. Izvēle neko neierosināt šajā jautājumā droši vien atbilst pašreizējai situācijai, bet vienlaikus arī liecina par zināmu Komisijas atturību, neierosinot atklātas koordinācijas metodes izstrādāšanu.

6.3 Bīstamie atkritumi

6.3.1 Apvienošanas/atcelšanas principa jautājums tika apskatīts vispārīgajos apsvērumos.

6.3.2 Nav skaidrs, kādēļ pantā par šo atkritumu atdalīšanu tiek apskatīta tikai sajaukšana.

6.3.3 No visiem atkritumiem tieši attiecībā uz šiem ir jāpiemēro visstingrākie tiesību akti un izsekojamība. Regulējumam ir jānovērš minēto atkritumu nonākšana apkārtējā vidē. Tāpat ir jāuzmana, lai bīstamo atkritumu direktīvas apvienošana/atcelšana neizraisītu sabiedrības veselības aizsardzības līmeņa pazemināšanos. Vajadzētu skaidri noteikt, ka pēc definīcijas jebkurš "savienojums, kura sastāvā ir bīstamie atkritumi" tiktu uzskatīts par bīstamu, izņemot gadījumus, kad tiek veikta vispusīga ķīmiskā attīrīšana. Jebkura izšķīdināšana ir jāaizliedz.

6.4 Atkritumu apglabāšanas iekārtu tīkls

6.4.1 Teksts ierosina dalībvalstīm savstarpēji saskaņot apglabāšanas iekārtu tīkla izveidi. Kā veicināt investīcijas šajā jomā, ja dalībvalstis nespēj ieviest nepieciešamos līdzekļus šo iekārtu darbības nodrošināšanai ar pilnu jaudu. Tādējādi uzņēmējs varētu "eksportēt" atkritumus to reģenerāšanai uz citu valsti. Tādēļ noteikumiem šajā jomā jābūt īpaši skaidriem un nepārprotamiem.

6.4.2 Līdzās pašpietiekamības principam, ir jāpēta un jāizskaidro arī tuvuma princips. Jo šie abi principi atkritumu ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā ir nedalāmi.

Briseļē, 2006. gada 5. jūlijā

6.5 Profilaktiski pasākumi

6.5.1 Direktīvā nav minēta neviena prasība dalībvalstīm attiecībā uz profilakses pasākumu sociālo aspektu. Tas paredzētu ņemt vērā iespējamās sekas uz darba apstākļiem un nodarbināto veselību, kā arī mērķtiecīgu informācijas kampaņu rīkošanu. Profilaktiskie pasākumi saistīti arī ar pilsoniskumu. Pārdomas būtu jāvirza kā kvalitatīvā, tā arī kvantitatīvā aspektā, jo ekonomikas jomā kvalitatīvais aspekts, lai arī ne tik dogmatisks, ir izaugsmes un sasniegumu veicinātājs.

6.6 Pielikumi

6.6.1 Šeit ir tikai nelielas izmaiņas, izņemot energoefektivitātes pieeju sadzīves atkritumu dedzināšanas iekārtām. Dīvaini, ka nekas nav minēts saistībā ar "līdzsadedzināšanas" iekārtām izvirzītajām prasībām. Turklāt sadzīves atkritumu sadedzināšana var tikt uzskatīta par reģenerāciju tikai gadījumos, kad to raksturo augsta enerģētiskā efektivitāte. Ja atsevišķus atkritumus nav iespējams savākt, ir jāizvairās no situācijas, kad primitīvas un lietderīgai enerģijas reģenerācijai neefektīvas dedzināšanas iekārtas varētu izmantot noteikumus attiecībā uz reģenerāciju. Pretējā gadījumā sadedzināšana būtu vienkāršākais risinājums, kā rezultātā tiktu eksportēti atkritumi, kuru eksportēšanu patiesībā nedrīkstētu pieļaut.

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Anne-Marie SIGMUND